

Sammanfattning av beslut i ärende FI Dnr 19-10203

Intern medlemsinformation.

Det berörda bolaget bedrev både verksamhet enligt lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden och lagen [2018:1219] om försäkringsdistribution. I sanktionsbeslutet har Finansinspektionen redogjort för deras iakttagelser och deras bedömning av iakttagelserna.

Beslutet är fördelar på följande områden, vilka i huvudsak berör bolagets verksamhet som värdepappersbolag, men även i tillämpliga delar avseende deras verksamhet som försäkringsdistributör:

- Skydd av medel som tillhör kunder
- Brister i [bolagets] omsorg om sina kunder
- Information till kunder
- Felaktig förhandsinformation om arrangörsarvode
- Felaktig förhandsinformation om courtage
- Produktstyrning
- Kundernas mål är otillräckligt preciserade
- Otillräcklig precisering av målgruppernas ekonomiska situation
- Otillräcklig precisering av målgruppernas kunskapsnivå och praktiska erfarenhet
- Otillräcklig dokumentation av försäljningar till kunder utanför den fastställda målgruppen
- Rapporteringen till styrelsen är bristfällig
- Bristande övervakning från styrelsen över företagets produktstyrningsarrangemang
- Ersättningar till eller från tredje part
- Tredjepartsersättningar enligt regelverket för värdepappersrörelse
- Tredjepartsersättningar enligt regelverket för försäkringsdistribution
- Lämplighetsbedömning och lämplighetsförklaring
- [Bolaget] brister i sin prövning av kundernas kunskap och risktolerans
- Det saknas fullständiga lämplighetsförklaringar
- Sammanfattande bedömning rörande [Bolagets] omsorg om sina kunder
- Intern styrning och kontroll
- Funktionen för regelefterlevnad
- Funktionen för riskhantering
- Styrelsens ansvar
- Försvårande av tillsyn

Många av iakttagelserna och nedslagen sker med grund i lag om värdepappersmarknad, det är såklart relevant i den utsträckning förmedlare även är anknutet ombud men principerna som FI ger uttryck för kan aktörer i ett bredare perspektiv reflektera över i rådgivningsverksamhet.

Nedan följer en summering av beslutet i för försäkringsförmedlare intressanta delar av kommunikationen från FI:

- Erik Thedéen kommenterade övergripande: "Viktigt nu att alla företag som ger råd om komplexa produkter inser – kraven högt ställda på rådgivningen." och att även om regelverket inte går så långt att det förbjuder viss distribution av produkter bedriver FI "skarp tillsyn" och uppmanade konsumenter att vara försiktig i situationer där produkter är svåra att förstå till komplexa avgiftsstrukturer.
- Beslutet präglas av en stark koppling mellan en produkts komplexitet, storlek på ersättningar och avgifter på ena Y-axeln och på X-axeln finns förväntan om tydlig/transparent

- information om dessa faktorer, med ändamålet att kunden ska ha förstått detta efter ett rådgivningsmöte.
- För produkterna under Mifid-regelverket ska det bl.a. specificeras vilken förlustprocent kunden bör kunna och är villig att ha råd med samt vilken maximal andel av slutkundens tillgångar som bör investeras. (s.15)
 - För produkter under Mifid-regelverket ska distributören specificera kunskapskategorierna för varje produkt – vad "Grundläggande kunskap" innebär för en viss produkt utifrån ett antal kategorier som ESMA lämnat riktlinjer om. (s. 16)
 - Om produkter under Mifid-regelverket kräver en mer långtgående kunskap än vad kunden har, måste denna avvikelse dokumenteras. Avvikelser bör endast ske i undantagsfall och efter noggranna överväganden. (s.17)
 - För tredjepartsersättningar under Mifid-regelverket lyfter FI fram "Om olika kunder genererar olika mycket tredjepartsersättning, vilket måste anses vara det normala, måste institutet, kunna redogöra för på vilket sätt olika kunder får tillgång till olika nivåer av de kvalitets-höjande åtgärderna." och menar att större innehav -> mer service, inte är tillräckligt motiverat. (s.20)
 - För tredjepartsersättningar under Mifid-regelverket gäller att dessa ska dokumenteras så att det kan motiveras i varje enskilt fall/specifika kunder.(s.20)
 - För produkter under Mifid-regelverket ska distributören avhålla sig från att påstå, eller ge sken av, att det är kunden som avgör lämpligheten av investeringen(ESMA-riktlinjer). Det ska tydligt framgå vad rådet är eller om rådgivaren avråder fast kunden ändå väljer att placera. Principiellt viktigt att undvika självskattning.(s.23-24)
 - Rekommenderad innehavstid och hög initialt kostnadsuttag är skäl för särskild tydlighet vad gäller dokumentation av kundens investeringshorisont. (s. 26)
- Specifikt lyfter FI upp följande delar vad gäller lag om försäkringsdistribution:
 - Noteras särskilt att LFD 6 kap. 8-9 §§ gäller samtliga former av tredjepartsersättning. (s 21)
 - Det finns en förväntan om att kunna redogöra för vilka tredjepartsersättningar som är hänförliga till vilka produkter eller tjänster. (s. 22)
 - Denna koppling ska dokumenteras och det ska framgå av dokumentationen så att det går att förstå vad varje betalning av tredjepartsersättning avser och att de uppfyller lagkraven för att ta emot ersättningen. (s. 22)
 - I övrigt av intresse:
 - Arrangörsarvodet betalades delvis ur kundens köpeskilling och betraktas därför inte som en ersättning från emittenten utan från kunden(s. 11).
 - Den berörda investeringsrådgivningen hade, enligt beslutet, tydliga inslag av kunder med hög ålder, för låg kunskap och komplexa produkter i form av kreditobligationer och hävstångscertifikat.
 - Styrelseansvar att ta del av utvärdering av målmarkandshantering inom Mifid 2.